

УДК 331

Нестеров О.В.¹

¹ канд. тех. наук, доц., НУ «Запорізька політехніка»

ПРО ОСОБЛИВОСТІ БІОЛОГІЧНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ У СУЧАСНИЙ ПЕРІОД

Розвиток глобальних комунікацій в 21 сторіччі, крім позитивних чинників які сприяють розвитку міжнаціонального співробітництва у сфері соціально-культурних відносин, технічного прогресу, обміну сучасними технологіями в багатьох сферах суспільного життя існують негативні чинники які пов'язані з більш стрімким поширенням загроз для людства таких як багаточисельні регіональні конфлікти, поширення загроз міжнародного тероризму, безвідповідальне поведження країн з агресивними режимами до благополуччя інших країн і як наслідок, переміщення мешканців таких регіонів в бік країн де рівень життя кращий, що не може не загострювати епідеміологічний стан в світі через порушення балансу між обмеженнями суспільного життя країн та проведенням необхідних карантинних заходів.

Біологічна безпека держав не може вирішуватися лише однією будь-якою державою, це комплексна проблема, яка включає багато політичних та практичних складових. Глобальний характер біологічної небезпеки визначає наукову потребу в розробці принципово нових засобів ідентифікації небезпечних біологічних агентів, удосконаленні заходів, щодо ліквідації можливих наслідків епідемій, пандемій, епізоотій та епіфітотій.

В Україні підґрунтям захисту населення від біологічних загроз є достатня кількість нормативно-правових актів основними з яких є:

– Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб» в редакції від 23.05.2020 р[1].

Цей Закон визначає повноваження органів місцевого самоврядування щодо організації виявлення випадків інфікування, проведення лікування хворих та впровадження профілактичних та карантинних заходів.

– Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» в редакції від 14.01.2021 р[2].

Цей Закон регулює суспільні відносини, які виникають у сфері забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя. Особливу увагу слід приділити повноваженням органів виконавчої влади щодо реалізації державної політики у сфері санітарного та епідемічного благополуччя громадян, їх правам та обов'язкам.

Основне навантаження в цей період несе Державна санітарно-епідеміологічна служба України, яку очолює головний державний санітарний лікар України. Основними напрямками є здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду, оцінка і прогнозування показників здоров'я населення, здійснення контролю за станом поширення інфекцій. В період пандемії нагальним є проведення лабораторних досліджень по виявленню інфікованих осіб або визначенню ефективності лікування, що є невід'ємною частиною комплексу заходів стримання розвитку пандемії.

До обов'язків громадян закон відносить участь у проведенні санітарних і протиепідемічних заходів, виконання розпоряджень та вказівок посадових осіб державної санітарно-епідеміологічної служби, щодо суворого виконання протиепідемічних заходів з метою збереження свого здоров'я та інших громадян.

Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» не є єдиним нормативним актом з цих питань, КМУ у відповідності до змін пов'язаних з плином пандемії оперативно корегує протиепідемічні заходи своїми постановами.

Наприклад: постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 09 грудня 2020 р. № 1236. На території України на період дії карантину запроваджуються обов'язкові обмежувальні протиепідемічні заходи, а саме забороняється:

- перебування в громадських будинках і спорудах, громадському транспорті без вдягнутих засобів індивідуального захисту,
- виконання умов самоізоляції та обсервації;
- проведення масових (культурних, у тому числі концертів, спортивних, соціальних, рекламних тощо) заходів за участю більш як 20 осіб (у разі

проведення заходів за участю до 20 осіб організатор забезпечує дотримання між учасниками фізичної дистанції не менш як 1,5 метра)

– відвідування закладів освіти здобувачами освіти у разі, коли на самоізоляції через контакт з пацієнтом з підтвердженим випадком COVID-19 перебуває більш як 50 відсотків здобувачів освіти та персоналу закладу освіти;

Збереження здоров'я громадян України – це комплекс завдань вирішення яких залежить як від ефективності державної політики в питаннях біологічного захисту населення так і у свідомості громадян при виконанні протиепідемічних заходів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про захист населення від інфекційних хвороб [Електронний ресурс]: Закон України: [прийнятий Постановою Верховної Ради України №1645-III, від 2000 р.: станом на 23.05.2020 р]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>

2. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення [Електронний ресурс]: Закон України: [прийнятий постановою ВР України №4005-XII від 24.02.94 р.: станом на 14.01.2021 р.]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>